

פניני מקראיצי הישר

פניני חכמה ועוסק מתורת רבותינו הקדושים:
האור החיים, הבעל שם טוב, הורע שמשון, הפלא יועץ, הליקוטי מוהרן, והאבי עזר,
שהבטיחו שיהיו 'מליצי יושר' בשמים בעד מי שילמד בדברי תורתם!

"בפירושי שום תשים בינותיך, במראה מקום תן עינים, ויאירו דברי באור החיים, ואז תושע מאלהי השמים, ברוב עושר ושנות חיים, ברכות יחולו על ראשך, כאשר תאזה גם נפשך" (מתוך שיר שכתב רביה"ק בסוף ספרו אור החיים, ונשמט בדפוסים האחרונים. הובא בתולדות רבינו חיים בן עטר, להר"ר מרגליות עמ' 39).
"וראה כתוב [בספר שם הגדולים], דבצרות פולין נגלה [מהר"ם אלשיך] לחכם אחד בהקיץ להצילו מתוך ההפכה על שהיה לומד תדיר דרשותיו, יעויין שם, ומעין כיוצא בזה נגלה אלי בחלום על ספר אור החיים להרב הקדוש מורינו הרב חיים בן עטר זיע"א" (לשון מהר"ה פלאגי ז"ל בכף החיים סימן לא [בנד"מ לב] סעיף נה).
הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א אמר: "שכמו שבדורות הראשונים היה הזוהר הקדוש מסוגל לטהרת הנשמה, כן בזמן הזה מסוגל לימוד האור החיים הקדוש על התורה - לטהר את הנשמה" (דברי דוד השלם הנד"מ אות כד).

האור החיים
רבינו חיים
בר משה
בן עטר
זצוק"ל
נלבע טו תמו תקג

כל העולם נברא בשביל התורה, וכפוף לתורה ועמליה:

"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" (בראשית א, א).

כתב רבינו האור החיים הקדוש זצ"ל (בראשית א, א, אות ה), וזה לשונו: "ודרך רמז רבותינו ז"ל דרשו (ב"ר א') תיבת 'בראשית' - שיכוין ברוך הוא לומר בשביל תורה שנקראת ראשית, ופירוש בי"ת של בראשית היא בי"ת הסיבה, ומעתה מי שזכה בתורה - זכה בכל העולם, ומי שלא זכה בתורה - אין לו ליהנות מן העולם עד מדרך כף רגל, זולת אם ישמש הכשר עמליה". עכ"ל.

עוד כתב רבינו האור החיים הקדוש זצ"ל בפרשת בשלח (שמות יד, כז), וזה לשונו: "אכן תנאי זה הוא בכלל התנאים שהתנה ה' על כל מעשה בראשית - להיות כפופים לתורה ועמליה ולעשות כל אשר יגזרו עליהם, וממשלתם עליהם - כממשלת הבורא ברוך הוא, ולזה תמצא כמו כן בשמים ובארץ ובכוכבים ובשמש וירח - שלטו עליהם הצדיקים יחידים ואין צריך לומר מרובים כאשר חקק ה' להם בעת הבריאה וכו' והכל בכח התורה" וכו'. עכ"ל.

עוד כתב רבינו האור החיים הקדוש זצ"ל בפרשת ויחי (בראשית מט, יא), שכל הגאולה העתידה תהיה רק בכח התורה הקדושה, וזה לשונו: "כי גלות רביעית שבו יגלה הגואל העצום - צריך שתהיה ביד ישראל מצות עסק התורה, וזולת זה יתעכב מבוא וכו', כי כחו של המלך המצופה שילה שמו - הוא בחינת עסק התורה, שיתעסקו ישראל ביינה של תורה" וכו'. עכ"ל.

עוד כתב רבינו האור החיים הקדוש זצ"ל בפרשת שמות (שמות ג, ח), שבעיקבתא דמשיחא ירדו לשער הנ' של הטומאה, ויצאו ממנו בכח התורה הקדושה, וזה לשונו שם: "הנה למה שקדם לנו כי עיקר הגלות הוא לברר הניצוצות שנטמעו בנ' שערי טומאה, וכמו שצינתי דבר זה כמה פעמים, בזה ינוח דעת בב' השאלות, כי אם היה מוציאם קודם זה - היו מפסידים בירור החלק ההוא, ותדע שעם ה' השיגו בבחינת כללותם הכלול במשה שנתייחס בשם עמו השגת מ"ט שערי בינה, וטעם שלא השיג שער החמישים - הוא לצד שאין המושג אלא בהשתדלות המשיג, ולצד שישראל לא נכנסו בנ' שערי טומאה לברר אותו - לא השיגו בחינת הקודש שכנגדו, והובטחנו כי לעתיד לבוא ישפיע בנו אל עליון תורת חיים שבשער החמישים, והשגתו הוא באמצעות הגליות, ובפרט גלות האחרון אנו משיגים הדבר. וטעם שנסתכנו ישראל במצרים בבירור שער הנ', לצד שלא היו בני תורה, מה שאין כן דורות האחרונים - באמצעות תורתם ישיגו ליכנס לשער הנ' ולהוציא בולעו מפיו, ואז ספו תמו בחינת הטומאה". עכ"ל.

הבעל שם טוב
רבינו ישראל
בן אליעזר ושרה
זצוקל
נלבעו סיון תקב

"ושאלתי את פי משיח אימת אתי מר, והשיב לי: בזאת תדע, בעת שיתפרסם למודך ויתגלה בעולם ויפוצו מעיינותיך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת, ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך, ואז יכלו כל הקליפות ויהיה עת רצון וישועה" (איגרת 'עליית נשמה' מהבעש"ט, נדפסה בסוף ספר 'בן פורת יוסף' לתלמידו המובהק בעל התולדות יעקב יוסף).
"על כן כל מה שנתגלה ספר שעל פי דרך הבעל שם טוב, הוא קירוב לגאולה" (דברי שלום - להרה"ק מקאדינוב, בהקדמה ד"ב ע"א).
"ושמעתי כרוז יוצא מן השמים: אשר מי שיאמין בישראל בן שרה שכל עבודתו היה בעד ישראל בכלל ובפרט, וידבר ממנו בתחילת שבוע - יהיה לו שבוע טוב, בתחילת חודש - יהיה לו חודש טוב, בתחילת שנה - תהיה לו שנה טובה, ומזה נעשיתי מלא שמחה, שאף שכבר אהיה בעולם האמת יוושעו בני ישראל על ידי" (ישועות ישראל מעשה יב).

הקב"ה נגד את האור בתורה - ובי משתמשין הצדיקים:

"וירא אלהים את האור כי טוב" וגו' (בראשית א, ד).

כתב הרה"ק רבי משה חיים אפרים זצ"ל, נכד הבעל שם טוב הקדוש זצ"ל, בספרו **דגל מחנה אפרים** (פרשת בראשית ד"ה וירא אלהים), וזה לשונו: "וירא אלהים את האור כי טוב" (בראשית א, ד). ואימת במדרש (ע"ב ב"ר יב, ו): כי טוב לגנוז, וגנוז לצדיקים, ובו משתמשין צדיקים בכל דור ודור (ע"י חגיגה יב.), עיין שם. **ושמעתי מאדוני אבי זקני [הבעל שם טוב]** נשמתו עדן זללה"ה, היכן גנוז האור ההוא, ואמר שה' יתברך גנוז בתורה (עיין בזוה"ק בהשמטות ח"א רס"ד ע"א), ולכן משתמשין צדיקים בכל דור ודור באור ההוא, היינו על ידי התורה שיש בה אותו האור - שיכולין להסתכל בו מסוף העולם ועד סופו, כמו שראו עיני ממש כמה מעשיות, מה שכתב לדודי זקני המנוח ר' גרשון קוטיבור ז"ל שנסע לארץ הקדושה, איך שראה אותו בשבת בחוץ לארץ ומה זה עשה בחוץ לארץ, והשיב לו דודי זקני באגרת שבאותו שבת עשה איזה גביר ברית מילה בחוץ לארץ ושלח אחריו להיות מוהל אצלו, וכהנה וכהנה אשר קצרה היריעה מהכיל, אשר הסתכל ממש מסוף עולם ועד סופו, והכל היה על ידי אותו אור שנגנו בתורה. ויש לומר שזה מרוזם כאן בפסוק, כי הבעל הטורים פירש "את האור" בגימטריא "בתורה", נמצא מבואר ממש בפסוק "וירא אלהים את האור כי טוב" - לגנוז, והיכן גנוז, ב"את האור" ממש - היינו בתורה - שהוא מספר את האור, והבין. עכ"ל.

בכל דבר בעולם יש ניצוצי קדושה:

"ויאמר קין אל ה' גדול עוני מנשוא" (בראשית ד, יג).

כתב רביה"ק זצ"ל בצוואת הריב"ש (סימן קמא), וזה לשונו: "זה כלל גדול, בכל מה שיש בעולם - יש ניצוצים הקדושים, אין דבר ריק מהניצוצים, אפילו עצים ואבנים, אפילו בכל המעשים שאדם עושה, אפילו עבירה שאדם עושה - יש בה ניצוצות השבירה, ומה היא ניצוצות השבירה - היא התשובה, ובשעה שעושה תשובה על העבירה - מעלה הניצוצות שהיה בה לעולם העליון, וזה שאמר 'נושא עון', פירוש, נושא ומעלה העוון למעלה, וזהו 'גדול עוני מנשוא' - להרימו ולהעלותו לעולם העליון". עכ"ל.

"אוהבי וריעי ותלמידי, כאשר אני מחלה פניהם, בעשר לשונות של תפלה, לברור המנה היפה אשר ייטב בעיניהם בחידושים הללו, ובפרט אחרי מותי כי לימודם יהיה לי להשיב נפש ולעידון רוח ולזכות נשמת, וצדקה תהיה להם וצדקתם תעמוד לעד, לאכול בעולם הזה ולשבוע בעולם הבא, ובעל הגמול ישלם בזכות זה שכר טוב לגומלי חסד של אמת, במוטב תלתא בני חיי ומזוני טבי דבזכותא תלו" (מתוך הקדמת רביה"ק זצ"ל לספרו זרע שמשון).
"במטותא בעינא מיניכו, זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד של אמת, וכי מרובה מדת תשלומי חן וחסד ושלמא רבא מן שמיא, ועיניכם תראינה בנינים ובני בנינים כשתילי זיתים שביב לשלחנכם חכמים ונבונים, ובתים מלאים כל טוב, גם עושר גם כבוד לא יסופו מזרעכם, עד יתקיים בכם 'המה יראו כבוד ה' הדר אלהינו', ונשא נס לגוים ואסף נדחי זרע ישראל, במהרה בימינו אמנ" (שם).

הזרע שמשון
רבינו שמשון חיים
בן נחמן מיכאל
נחמני זצוקל
נלבעו אלול תקלט

"ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" וגו' (בראשית א, כו).

כתב רביה"ק הזרע שמשון זצ"ל (פרשת בראשית אות ז), וזה לשונו: "מדרש ילקוט (ילקו"ש בראשית רמז יג) על פסוק 'נעשה אדם' וכו', רבי שמואל בר נחמני אומר: בשעה שהיה משה כותב התורה, היה כותב מעשה כל יום ויום, כיון שהגיע לפסוק 'נעשה אדם', אמר לפניו, ריבוננו של עולם למה אתה נותן פתחון פה לאפיקורסים. אמר לו [הקב"ה], כתוב, והרוצה לטעות יטעה. עכ"ל.

והוא תמוה, דקושיית משה היא קושיא חזקה, ותשובת הקב"ה תמוהה. ויש לומר, שמשה היה סובר שמחמת פסוק זה יתהפכו בני אדם למינות לומר ששתי רשויות הם ח"ו. והקב"ה השיב לו, שאי אפשר שמחמת זה יתהפכו למינות, שהרי תשובתו בצידו (שם כז) 'ויברא אלהים את האדם בצלמו', וכתוב (דברים ד, לב) 'למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ', ומשום הכי רצה יכתוב כן, להורות המוסר שלא יתבייש הגדול ליטול עצה מן הקטן ממנו (ע"ב ב"ר ח, ח).

אמנם החשש אפשר שיהיה במי שכבר יש לו מחשבת מינות, שיתגבר כח סיכלותו ורישעתו מחמת פסוק זה, ולא ירצה לשמוע מה שאנו משיבים לו כנ"ל, ולכן אמר לו "כתוב", לפי שאין מקום לקלקל מחמת זה הפסוק, ואף שיש לחוש למי שכבר נטה לדרך המינות - שיתחזק יותר בסברתו החלושה מחמת פסוק זה, אין אחריותו עלינו, מפני שכבר רצה מעצמו לטעות. וזהו "הרוצה לטעות יטעה", וכמו שפרש המדרש שמואל בפרק קמא דמסכת אבות (משנה יא) על "וישתו התלמידים הבאים אחרים וימותו" וכו', ועיין שם, וכמו שנכתוב לקמן בפרשת וישלח (אות ח) על "כל הקורא לאברהם אברם" וכו' (ברכות יג.), ועיין שם. עכ"ל.

הליקוטי מוהר"ן
רבינו נחמן
בר שמוחה ופיגא
וצוקל
נלבע יח תשרי תקע"א

"שמעתי בשמו שאמר, שכל אחד מאנשיו בוודאי יזכה בסוף לבוא בזה העולם למה שצריך. ואמר, שאין הקב"ה עושה לי זאת חס ושלום בשום פעם ליקח ממני איזה איש מאנשי באמצע, כלומר רק כל אחד יאריך ימים ושנים עד אשר יזכה לבוא לענינו ולמדורתו הקדושה, שהוא צריך לבוא בזה העולם, אשר בשביל זה נברא" (חיי מוהר"ן סימן שב).
"שמעתי בשמו שאמר: הפחות שבאנשי, אני מוליך אותו בדרך של צדיק גדול מאד" (חיי מוהר"ן סימן שיד).
"אמר בפירוש שהלימוד בחיבוריו הקדושים - הוא אתחלתא דגאולה" (חיי מוהר"ן סימן שמו). "ואמר שיכולין להיות נעשה בעל תשובה גמור על ידי לימוד הספר שלו" (שם סימן שמת). "ואמר שצריכין להשתדל מאד לקנות ספריו, כי אפילו כשעומדין בתיבה ומגדל - הם טובה גדולה, כי ספריו הם שמירה גדולה בבית לשמור גם העשירות וממון האדם מכל ההזקות" (שם סימן שנה).
מוהר"ן ז"ל אמר: "אמירת ספרי אדמו"ר ז"ל, שהם ה'ליקוטי מוהר"ן', ו'ספר המדות', ו'ה'ספורי מעשיות', ו'ה'שיחות' שלו - ה'אמירה' לבד - מסוגלת להנשמה כמו אמירת ספרי הזוהר והתיקונים" (כוכבי אור, אנשי מוהר"ן דיבורים ממוהר"ן אות כו).

כל העולם כולו נברא בשביל עם ישראל!

"בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" (בראשית א, א).

כתב רביה"ק זצ"ל בליקוטי מוהר"ן (ח"א תורה יז), וזה לשונו: "כי כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל ישראל, כמו שאמרו 'בראשית' - בשביל ישראל שנקרא ראשית (ויק"ר לו, ד), כי ישראל עלה במחשבה תחילה (ב"ר א), דהיינו שהשם יתברך צפה ההתפארות והשעשועים שיקבל מישראל, כמו שכתוב (ישעיה מט, ג) 'ישראל אשר בך אתפאר', ובשביל זה ברא את כל העולם, נמצא שכל העולם כולו נברא - רק בשביל ההתפארות שיתפאר בישראל וכו', כי יש בכל אחד ואחד מישראל התפארות בפרטיות, שהשם יתברך מתפאר עמו בפרטיות, ואפילו בפחות שבישראל, אפילו פושעי ישראל, כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, כי נקרא פושעי 'ישראל', יש בו התפארות פרטי, שהשם יתברך מתפאר עמו בפרטיות. וכן בפרטי פרטיות, כי יש בכל אבר ואבר, ובכל תנועה ותנועה של ישראל, התפארות אחר. ויש לפעמים שאיזה פחות שבישראל, עושה נענוע עם הפאה שלו, והשם יתברך יש לו התפארות גדול גם מזה וכו'. והכלל, כי עיקר הבריאה היה בשביל ההתפארות שיתפאר עם ישראל, וזה ההתפארות - הוא השורש והחיות של כל הבריאה, בכלליות ובפרטיות, ובפרטי פרטיות. כי כל הרצונות של השם יתברך בבריאת עולמו, בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות - היה כפי ההתפארות שמקבל מישראל, בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות וכו'. ועל כן הצדיק על ידי שמוצא ההתפארות שהשם יתברך מקבל מישראל תמיד, בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, על ידי זה הוא יודע טעם כל הרצונות שהיה להשם יתברך בכל הבריאה בכלל ובפרט וכו'. והבן הדברים היטב, כי הם דברים עמוקים מאד, ומהם תוכל להבין גדולת הבורא יתברך, וגדולת ישראל, וגדולת הצדיקים אמתיים, איך הם מסתכלים בעולם, שיודעים בכל עשב ועשב, וכן בכל נברא שבעולם, טעם תמונתו וכחו והנהגתו בפרטי פרטיות וכו'. ועל ידי זה שהצדיק מגלה ההתפארות של השם יתברך שמתפאר עם עמו ישראל, שעל ידי זה נתגלגל כל הרצונות של הבריאה כנ"ל, על ידי זה נתגלה היראה והאהבה וכו'. נמצא שיראה ואהבה - נמשכין על ידי הצדיק שמגלה ההתפארות, שעל ידי זה מוצא כל הרצונות שהיה להשם יתברך בכל הבריאה וכו' כנ"ל, שעל ידי זה נעשה יראה ואהבה" וכו'. עכ"ל.

"וגם אל כל יודעי ספר אשר בכל דור ודור אבקש זאת מאיתם, יעשו עמי חסד של אמת וישתדלו לקרוא דברי בפה מלא וכו', ואם אזכה לחיות בנעום ה' ולבקר בהיכלו, ממי שאקבל ממנו טובה - אשתדל לשלם לו במיטבא ולבקש רחמים עליו, בני ועמי שמעוני והחינוי ותחי נפשכם" (לשון רביה"ק זצ"ל בספרו 'אורות אילים' שקלים פ"ב ה"ה).

"וכן אני עני ואביון אפול תחייתי בעשר חילות ואומר: רעי חנוני, וכל אשר בכוהכם למעבד לי נייח נפשא עבידו, ואם אזכה לחיות בנעום ה', גם אני אשלם במיטבא" (לשון רביה"ק זצ"ל בספרו 'אורות אילים' זוה"ק ח"א דף ריו ע"ב).

"וגם אחלה פני כל יודעי דת, שיקראו בספרי וידרשו מילי ברבים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, אולי יתעשת האלוקים לי ויזכני שיעשו דברי פירות וכן נפשי תגיל בה". ואם אזכה לחיות בנעום ה' ולבקר בהיכלו, אשלם במיטבא לכל מאן דלימטי לי מיניה הגאה" (לשון רביה"ק זצ"ל בהקדמת ספרו 'פלא יועץ').

"גם אודיעכם רבותי, כי רוח גדול טמון בקריאה בספר הזה ובמילוי האמור בו, והוא: שאדוני אבי זצוק"ל זיע"א, אומר בהקדמתו לספר בלשון הקודש, ומפציר כי יקראו דבריו וידרשו, למען יתנו פרי ומלאו, כי בזה ישנו תועלת וזכות לעולם הבא, והוא נתן מילתו באמרו כי המוצא בדברים תועלת, מחוייב יהיה הוא לשלם לו טובה, ולבטח תשלום הטובה הוא בכך שישא תפילה שיהיה חלקו טוב, "כל המתחייב ומבטיח - בעל חוב נעשה", ולבטח יהיה פועל חובו ונאמן בדברו, ואל יקל בעיניכם הדבר שיהיה לאדם מליץ טוב בעולם הזה ובבא אחריו. ויובן כי אלה העוסקים בהפצת הספרים ועושים השתדלויות אחרות למען יקראו הספרים, מחייבים הינם עוד יותר את אדוני אבי זצוק"ל זיע"א. על כן, מתבקש כל אחד לסייע לעשות רצונו של צדיק כאשר תשיג ידו" (לשון רב רביה"ק זצ"ל בהקדמתו לספר 'פלא יועץ').

הפלא יועץ
רבינו אליעזר
בר יצחק פאפו
וצוקל
נלבע יח תשרי תקפ"ח

"בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" (בראשית א, א).

כתב רביה"ק זצ"ל בספרו אלף המגן (פרשת בראשית), וזה לשונו: "נראה לפרש, שבתחילת התורה רמז לנו כלל גדול בתורה, שהכל תלוי בלימוד התורה, ש'תלמוד גדול שמביא לידי מעשה" (קידושין מ:), וזה נראה לפרש מאמרם ז"ל (עירובין נד). "חש בראשו יעסוק בתורה כו', חש בכל גופו יעסוק בתורה", ובוודאי אין הדברים כפשוטן - שאין חולה מתרפא על ידי עוסקו בתורה, אלא כוונת רבותינו ז"ל על איברי הנפש, שהם חולים מחמת העוונות, ורפואתו היא על ידי שיעסוק בדברי תורה שמעלים את האדם מכף חובה לכף זכות, וממילא נמשך רפואה גם לאיברי הגוף, שהרי חולי הגוף נמשך מחולי הנפש. וידוע שהנשמה נקראת 'שמים' והגוף נקרא 'ארץ', על דרך שפירשו (סנהדרין צא): בפסוק 'קרא אל השמים מעל ואל הארץ לדין עמו' (התלים נ, ד). וזה אומרנו 'בראשית' - על ידי התורה שנקראת ראשית, 'ברא' אלהים - לשון בריאות, 'את השמים' - שהיא הנשמה, 'ואת הארץ' - שהוא הגוף.

"וַיַּצַּר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֵפֶר מִן הָאֲדָמָה וַיִּפּוֹז בְּאָפָיו זַעֲמַת זַאִים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ זַוְיָה" (בראשית ב, ז).

כתב רביה"ק זצ"ל בספרו דן דיין (פרשת בראשית), וזה לשונו: "נראה שבא לרמוז למה שאמרו רבותינו ז"ל (סוכה נב): "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו". אמנם כדי שיהיה לו עזר אלקי, צריך שיהיה נכנע ושפל כעפר, וכתוב 'אני את דכא' (על ישעיה נז, טו. וסוטה ה), ושבירתו זו היא טהרתו. מה שאין כן אם הוא בעל חימה רב פשע, כי הנשמה שלו הולכת בחלקו של טורף - הסטרא אחרא, ונשאר לו נפשו הבהמית אשר טבעה להיות נמשכת אחר היצר הרע, ואין עוזר לו, ומרעה אל רעה יצא.

וזה רמז הכתוב: 'וייצר' - אותיות - וי יצר, יצר קשה, אבל ה' אלקים את האדם" - והוא עוזרו, אבל צריך לזה תנאי שיהיה עניו ושפל כ"עפר מן האדמה" ולא יכעוס, שאם יכעוס מנפח ומפריח כנפיו בכעסו "נשמת חיים" - היא הנשמה הקדושה חלק אלוך ממעל, "ויהי האדם לנפש חיה" - שלא ישאר לו רק נפשו הבהמית, לכן הזהר והשמר". עכ"ל.

האבי עזריאל
רבינו אלעזר מנחם
מן בר עזריאל שך
ועוקל
נלבע טו מחשון תשס"ב

"וכן אני מבקש מכל אלו התלמידים היודעים שקיבלו תועלת ממני, הן בתורה והן ביראת ה' והן במידות, שיעשו חסד עמדי וילמדו בעד עילוי נשמתו, אפילו משנה אחת או מחשבה אחת של מוסר, ויהיה זה שכרי, כי גם אני מסרתי את נפשי להצלחתכם בלימוד, ואם יהיה בידי לעשות ולהמליץ לטובתכם אעשה בלי נדר" (מצוואת רביה"ק זצ"ל).

הוכר יעקב
רבינו יעקב בר
אברהם ורחל לוי
ועוקל
נלבע יא אלול תשל

"בקי עצום בכל מכמני התורה והחכמה וכו', איש תמיר ונעלם וכו', וגם היה בקי מאד בכל החכמות וכו', וימליץ טוב בעבורם" (מתוך הסכמת השבט הלוי זצ"ל)
 "וכל המסייעין והתומכים ינצלו מכל עקתין בישינן, ויצליחו בכל דרכיהם, ויזכו לראות בישועת כלל ישראל במהרה" (מתוך הסכמת האדמו"ר מויזניץ זצ"ל)

פרשיות בראשית - הן יסוד האמונה!

פרשיות בראשית - הן יסוד האמונה, יסוד התורה, והיסוד של כל כלל ישראל, וכשלומדים כראוי - כל פסוק וכל מעשה הוא לימוד, צריך לעיין היטב להתלמד ולהוציא את התמצית, להתעמק וללמוד מכל פרט שבתורה, הכל כתוב באופן פשוט וברור כשמש בצהרים, כאשר עושים את החשבון כראוי. כל ילד הלומד חומש, יודע אימתי נברא כל חלק מהבריאה, מה נברא בכל יום, הכל כתוב בחומש. אביו מלמדו את החומש, וסבו לימד את אביו, ואביו מסר לו חומש אמיתי ולא מזויף, הכל תורת ה', וכן סבו לא הוסיף ולא גרע גם אות אחת בתורה, וכך אבי סבו, ואיש מפי איש עד ליום מתן תורה שבו נמסרה התורה, וכך הוא יודע את יום יציאת מצרים, הכל בחשבון פשוט וכו'.

התורה מדריכה את האדם על כל צעד ושעל!

וכן המדות של התורה - נלמדות מכל תיבה, ואילו זכינו - היינו לומדים מכל סיפור את האמונה והמדות. אמנם אנו קטנים מאד, איננו בדרגה כזו להבין היטב כל לימוד, אבל אין ענין זה אבוד מאתנו לגמרי. כל סיפור וכל ענין שבתורה מלמדים לאדם איך לחיות, איך לדבר ואיך לעמוד. במסכת דרך ארץ נאמרו הלכות איך לאכול, איך לשתות, שלא לירוק בפני חבירו, ושאר עניני דרך ארץ. וכל אלו הם הלכות שגם עליהם נאמר (ברכות ד: עירובין כא:): שכל העובר על דברי חכמים חייב מיתה. ואין דיבור בתורה שאין בו הלכה, התורה מסובבת את האדם מכף רגליו ונעליו ועד ראשו, אין פינה שהתורה אינה מלמדת את האדם איך לחיות. כמה האדם מאושר שיש לו רב ומלמד שמדריך אותו בכל צעד ושעל, ואילו זכינו יכלנו ללמד ממש מכל מילה!

(מחשבת מוסר ח"א עמ' קכא)

"ויאמר אלהים ויעשה אדם בצלמנו"

כדמותנו" וגו' (בראשית א, כו).

יש לדקדק מה שבפרשת נח (ט, ו) שינה ואמר "שופך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלהים עשה את האדם", ולא נאמר כי בצלם ודמות אלהים.

וי"ל על פי מה שפירש רש"י: בצלמנו - בדפוס שלנו, כדמותנו - להבין ולהשכיל. נמצא, שצלם - הוא הגוף, ודמות - הנשמה והשכל. ואיתא בראש השנה (דף יא.) אמר רבי יהושע בן לוי: כל מעשה בראשית בקומתו נבראו לדעתו נבראו לצביונו נבראו. עיי"ש. נמצא שאדם הראשון בתחילת בריאתו היה בצלם ובדמות.

אך גבי "שופך דם האדם", מדובר בסדרו של עולם, שכשנולד תינוק - אינו בר דעת ושכל להבין, ושייך אצלו רק הצלם - היינו הגוף, וכיון שגבי שפיכות דמים חייבים גם על תינוק בן יומו, כתוב רק צלם ולא דמות.

"ויאמר האדם זאת הפעם עץם מעצמי ובשר"

מבשרי" וגו' (בראשית ב, כג).

דקדוק המפרשים, מה פשר הלשון "זאת הפעם עצם מעצמי". ואפשר לפרש, כי "פעם" - הוא גם לשון זוית או צד, כמו שכתוב בפרשת תרומה כ"ה י"ב "ונתת על ארבע פעמותיו", ותרגם אונקלוס פעמותיו - זויתיה, וכן פירש"י ושאר המפרשים. כמו כן יש לפרש כאן, "ויאמר האדם זאת הפעם" - שהראה על צדו ואמר שמצד זה - "עצם מעצמי ובשר מבשרי".

(זכר יעקב פרשת בראשית)

+ שפע ברכה והצלחה ברוחניות ובגשמיות +

מאיר דהן | ברק בן צור | מיכאל איתן בן שושנה | אליהו גורגוב | דוד אטיאס | אלישע אטיאס | דוד אביטל | עדי אביטל | ירוחם בן מרים פרץ | נדב תורגמן | שי תמם | אלחנן פנחסוב | יזהר שאול | שלמה שאול | יעקב אייזיקס | אלעד סופר | רונן חזי | דוד מגידש | יחזקאל נתנאל | דניאל נחמיאס | ניר בר | דני ודליה זית | ניתאי והילה קפלן | יונתן עמרן | יצחק גלצר | משפחת שושני | מזל נעמי בת נורית נורית - רפואה שלימה ובריאות איתנה | דוד בן מזל נעמי - רפואה שלימה ובריאות איתנה | יעקב אברהם בן מזל נעמי וחני חנינה בת דליה - רפואה שלימה ובריאות איתנה והצלחה בכל מעשי ידיהם ונחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם | מאיר יצחק שמעון בן מזל נעמי - ברכה והצלחה בכל מעשי ידיו

+ העלון מוקדש לעילוי נשמת רבותינו הקדושים +

האור החיים - רבינו חיים ב"ר משה בן עטר זצוק"ל, נלבע"ע ט"ו תמוז תק"ג
 הבעל שם טוב - רבינו ישראל ב"ר אליעזר ושרה זצוק"ל, נלבע"ע ו' סיון תק"כ
 חודע שמשון - רבינו שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצוק"ל, נלבע"ע ו' אלול תקל"ט
 הליקוטי מהר"ן - רבינו נחמן ב"ר שמחה ופינא זצוק"ל, נלבע"ע י"ח תשרי תקע"א
 הפלא יועץ - רבינו אליעזר ב"ר יצחק אפא זצוק"ל, נלבע"ע כ' תשרי תקפ"ח
 האבי עזרי - רבינו אלעזר מנחם מן בר עזריאל שך זצוק"ל, נלבע"ע ט"ז מרחשון תשס"ב
 הוכר יעקב - רבינו יעקב ב"ר אברהם ורחל לוי זצוק"ל, נלבע"ע י"א אלול תשל"ל

+ לעירי קיי נשמת +

מרן הראש"ל הגאון רבי עובדיה יוסף ב"ר יעקב וגורגיה זצ"ל | מרן הראש"ל הגאון רבי מרדכי צמח בן מזל טוב זצ"ל | מרן שה"ת הגאון רבי שמריהו יוסף חיים ב"ר יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל | הגאון רבי יעקב חי בן מרגלית זצ"ל | הגה"צ רבי יעקב ב"ר אברהם ורחל לוי זצ"ל | הגה"צ רבי יעקב שמשון ב"ר משה יהושע לנדמן זצ"ל | ר' יחיאל מיכל בן מרים - נלבע"ע במרחשון תשע"ד | הגה"צ רבי נסים פרץ ב"ר מיימון וסוליקה זצ"ל | הגאון רבי אפרים ב"ר אברהם ברוך גרינבלט זצ"ל - נלבע"ע ב' שבט תשע"ד | שלמה בן סלחה ז"ל - נלבע"ע י"ט אלול תשנ"ד | חנינה בת חביבה ע"ה - נלבע"ע י"א אלול תשס"ז | יוסף בן ורה ז"ל - נלבע"ע י"ז חשון תשמ"ז | אמה בת שושנה ע"ה - נלבע"ע י"ט סיון תשנ"ב | נוריה נורית בת עזיזה ע"ה - נלבע"ע ט"ז חשון תשס"ח | אברהם בן שרה ז"ל - נלבע"ע ז' אדר א' תשע"א | נתנאל בן שמחה ז"ל | עזיזה בת צ'חלה ע"ה | דוד יהודה בן מזל ז"ל | רחל בת מרים ע"ה | הדר בת רחל נעמי ע"ה | אברהם שלום בן ברוך בנדעט ז"ל | מאשה רבקה בת טובה ע"ה

ניתן לתרום להוצאת הגליונות
"מליצי יושר", באמצעות PayBox
למספר 050-3280226,
ולציין "עבור מליצי יושר"

© כל הזכויות שמורות. יו"ל ע"י מוסדות התורה "אביר יעקב" - בראשות מו"ר הרה"ג יעקב ראש שליט"א

ניתן לקבל את הגליון במייל: Oro.Shel.Olam@gmail.com

ניתן להקדיש את הגליון: לע"נ, להצלחה, לפרנסה, לבריאות, לזיווג הגון, לזרע של קיימא, ולכל הישועות, והוא בדוק ומנוסה!
 לביורורים: ניתן ליצור קשר במייל - Oro.Shel.Olam@gmail.com או בטלפון: 052-7142437 בין השעות 13:00 - 15:00 בלבד